

**KEPUTUSAN JAWATANKUASA PERUNDING HUKUM SYARA' (FATWA)
NEGERI SELANGOR DARUL EHSAN MENGENAI
PINDAAN PADA KRITERIA IMKANI RUKYAH DI MALAYSIA**

1. TAJUK PERSOALAN

Pada 23 Noverber 1990, Jawatankuasa Menetapkan Awal Puasa Dan Hari Raya telah mengambil keputusan supaya syarat ketetapan hilal boleh dilihat (Imkaninur-Rukyah) yang menjadi dasar Majlis Raja-raja di Negeri ini dikaji semula.

Kertas kerja cadangan bagi membuat pindaan kepada kreteria Imkani Rukyah ini telah pun dibentangkan ke dalam mesyuarat Majlis Agama Islam Selangor pada 4 Jun 1992 dan membuat keputusan supaya kertas kerja cadangan ini dibincangkan dalam mesyuarat Ahli Jawatankuasa Perunding Hukum Syara' (Fatwa) Negeri Selangor.

2. PERBINCANGAN DAN KEPUTUSAN

2.1. Jawatankuasa Perunding Hukum Syara' (Fatwa) telah membincangkan perkara di atas dimulai dengan pembentangan kertas kerja yang telah disampaikan oleh Ustaz Mat Adnan bin Mat Daud daripada Pusat Islam.

1. LATARBELAKANG

Sejak kebelakangan ini, berbagai pihak dari segenap lapisan telah menyuarakan pandangan mereka supaya penetapan awal Ramadhan dan Syawal diselaraskan antara negara-negara di Asean. Berikutan daripada itu, berbagai usaha telah dan sedang dijalankan oleh negara-negara Asean untuk tujuan penyelarasan hari-hari ibadat tersebut.

Pada masa ini penentuan awal Puasa dan hari Raya seluruh dunia adalah berdasarkan tiga amalan :

1. Kaedah rukyah semata-mata seperti yang diamalkan oleh negara Arab dan Brunei. (sebelum 1411H).
2. Kaedah Hisab Falak diamalkan oleh Amerika Syarikat, Australia dan Singapura. (sebelum 1411H)
3. Kaedah Rukyah dan Hisab diamalkan oleh Malaysia dan Indonesia.

2. Rukyah Di Malaysia dan Masalahnya

Sebelum tahun 139011 (1970M) Malaysia telah menggunakan kaedah Rukyah untuk menentukan Ramadhan dan Syawal.

Pada tahun 1970 sehingga 1977 (1390-1397) Malaysia mengamalkan kaedah Hisab dan pada tahun 1977 setelah Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan bersidang, ia bertukar semula kepada kaedah rukyah.

Disebabkan perubahan-perubahan berlaku, maka beberapa kajian mengenai anak bulan telah mula dilakukan. Hasil dari kajian dan persetujuan Muktamar Hilal di Istanbul pada 1979. Malaysia menggunakan kaedah rukyah dan hisab bagi menentukan Hari-hari Ibadat hinggalah ke hari ini.

3. Kaedah Rukyah Di Malaysia

- 3.1. Penentuan awal Ramadhan dan Syawal adalah berdasarkan rukyah dan hisab.
- 3.2. Sekiranya Hilal tidak kelihatan kerana cuaca (awal terlindung seclangkan mengikut Hisab Falak anak bulan itu boleh di Rukyah.
- 3.3. Anak bulan dikira ada dan boleh dirukyah (Imkanur Rukyah) jika ia memenuhi syarat-syarat
 1. Hilal berada setinggi 5.5 darjah di ufuk barat ketika terbenamnya matahari dan
 2. Jarak lengkung antara bulan dan matahari tidak kurang 7.5 darjah atau
 3. Masa berlaku ijmak hilal hendaklah tidak kurang daripada 8 jam sebelum ghurubnya matahari.

4. MASALAH-MASALAH TIDAK KELIHATAN ANAK BULAN (HILAL) DI MALAYSIA

- 4.1. Keadaan cuaca (awal tebal)
- 4.2. Berjerebu.
- 4.3. Awan Mendung.
- 4.4. Kabus (pantai timur. Malaysia timur)
- 4.5. Awan dipenuhi wap.

5. PINDAAN KRITERIA IMKANI RUKYAH DI MALAYSIA

- 5.1. Jawatankuasa Awal Puasa Dan Hari Raya telah mengambil keputusan untuk meminda kriteria Imkani Rukyah yang diamalkan sebelum ini kepada kriteria yang baru iaitu

"Hilal boleh dianggap kelihatan apabila kiraan (hisab) memenuhi salah satu daripada syarat-syarat berikut :

1. Ketika matahari terbenam ketinggian bulan (hilal) tidak kurang daripada 2 darjah dan jarak lengkung keduanya tidak kurang dari 3 darjah.
 2. Ketika bulan terbenam umurnya tidak kurang daripada 8 jam selepas waktu ijtima' berlaku.
- 5.2. Bagi melaksanakan cadangan perubahan ini, pihak berkuasa Majlis Agama Islam Negeri-negeri diminta memberi persetujuan mengenai pindaan tersebut sebelum dibawa ke mesyuarat majlis Raja-raja.

2.2. KEPUTUSAN

Setelah dibincangkan dengan panjang lebar bahawa semua ahli mesyuarat telah bersetuju meminda Kriteria Imkani Rukyah yang diamalkan sebelum ianya dipinda kepada kriteria yang baru iaitu Hilal boleh dianggap kelihatan apabila kiraan (hisab) memenuhi salah satu daripada berikut :

1. Ketika matahari terbenam ketinggian bulan (hilal) tidak kurang daripada 2 darjah dan jarak lengkung keduanya tidak kurang daripada 3 darjah.
2. Ketika bulan terbenam umurnya tidak kurang daripada 8 jam selepas waktu Ijtima' berlaku.

Keputusan ini telah dibuat oleh Jawatankuasa Perundingan Hukum Syara' dalam persidangannya yang lepas iaitu pada 16 Julai 1992 bersamaan 15 Muharram 1413 Hijrah bertempat di Bilik Gerakan Jabatan Agama Islam Selangor.